

TUUSULANJÄRVEN KUNNOSTUSTYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika:	Torstai 15.5.2014 klo 8.30–9.40	
Paikka:	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä Kultasepänkatu 4 B, Kerava	
Osallistujat:	Mauri Pekkarinen (pj.)	KUVES
	Pekka Kylänpää	Tuomalan kalastuskunta
	Pertti Seuna	Tuusulanjärven vesiensuojeluyhdistys
	Esa Partanen	ProAgria Etelä-Suomi
	Anu Tyni	Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
	Pertti Paakkinen	Pro Tuusulanjärvi -liike
	Kirsti Lahti	Vantaanjoen ja Helsingin seudun vsy
	Jaana Hietala (siht.)	KUVES
Poissa:	Jyrki Kaija	Tuusulan kunta
	Hannu Kantola	Tuusulan kunta
	Jukka Laitila	Järvenpään kaupunki
	Kaarina Laine	Järvenpään kaupunki
	Jarmo Vääriskoski	Uudenmaan ELY-keskus

KOKOUKSEN PUHEENJOHTAJA

Koska ryhmän varsinainen puheenjohtaja ei päässyt kokoukseen, puheenjohtajaksi valittiin Mauri Pekkarinen

1.**KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS**

Ehdotus:	Jaettu asialista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.
Päätös:	Ehdotuksen mukainen.

2.**EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA**

Ehdotus:	Hyväksytään kunnostustyöryhmän pöytäkirja 1/2014.
Päätös:	Ehdotuksen mukainen.

3.

JÄRVENPÄÄN RUOPPAUSTEN LÄJITYSALUE

Järven pohjoispään ruoppauksen (v. 1991) ja Loutinojan hajotusojaston (Life-hanke) kaivujen (v. 2006) maamassat on läjitetty Järvenpään Kaakolan alueella sijaitsevalle Mannin perikunnan omistamalle pellolle. Läjitysalueen pinta-ala on n. 4 ha.

Life-hankkeen aikana tehtyyn suostumukseen on kirjattu ehto pajukon raivauksesta n. viiden vuoden kuluttua (liite 1). Kunnostustyöryhmän jäsenten kantaa pajukon poistoon kysyttiin sähköpostilla 14.2.2014 ja keskustelun jälkeen päätettiin tehdä pajukon kertaluonteinen raivaus. Mannit allekirjoittivat suostumuksen työn toteutukseen (liite 2). Hakevuori Oy teki työn maaliskuussa ja yritys tulee hakettamaan poistetun puuston viikon 20 aikana. Raivaustyön ja haketuksen veroton hinta on 2 800 €. Valokuvia alueesta on liitteenä 3.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi koneraivauksen toteutuksen.

Keskustelu: Todettiin, että jatkossa alueen hoitovastuu tulisi olla maanomistajilla. Järvenpäässä on toivottu järvinäkymän avaamista. Rantalan pelto rajoittuu Natura-alueeseen, joten tieltä ei avaudu näköalaa järvelle. Natura-alueen toimenpiteistä tulisi keskustella ELY-keskuksen kanssa.

Päätös: Kunnostustyöryhmä merkitsi raivauksen toteutuksen tiedoksi ja päätti, että sitä ei tulla tekemään uudelleen.

4.

RAVINNETASELASKELMAT

Paula Luodeslampi laski lohko kohtaiset ravinnetaseet 12 tilalle kesän ja syksyn 2013 aikana. Hän kävi tulokset läpi kullakin tilalla. Lisäksi laskennan yhteenvetoraportti (liite 4) on lähetetty kaikille laskentaan osallistuneille tiloille.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi ravinnetaselaskelmien raportin.

Keskustelu: Todettiin, että fosforitaseet ovat todella hyvä, mutta typen taseet ovat huonompia. Typpilannoituksen jakaminen kahteen kertaan olisi suositeltavaa, mutta käytännössä hankalaa. Taselaskenta uusitaan muutama vuoden päästä, jolloin laskentaan osallistuvien tilojen määrää voisi yrittää lisätä ennakkokirjeellä.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

5.

TOIMINTASUUNNITELMAN SEURANTA

Huhtikuun loppuun mennessä toteutuneet alkuvuoden menot ja arvio loppuvuoden menoista on esitetty liitteessä 5. Vuonna 2014 hankkeella on käytettävänä n. 223 800 € kuntien rahaa ja valtion avustusta 10 000 €. Huhtikuun loppuun mennessä on käytetty 45 490 €.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi alkuvuoden 2014 kustannukset.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

6.

HAUKKALANOJAN KUNNOSTUS

Haukkalanojaan Rantamontien eteläpuolelle on suunniteltu uoman kunnostustöitä (liitteet 6 - 7). Alue on Tuusulan kunnan omistuksessa ja kunta on antanut luvan työn toteuttamiseen. Työt on tarkoitus toteuttaa ELY-keskuksen avustuksella ja johdolla loppukesällä elonkorjuun jälkeen. Kunnostuksen kustannusarvio on 10 000-12 000€.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä hyväksyy Haukkalanojan kunnostustöiden toteutuksen.

Keskustelu: Pohdittiin ojan soveltuvuutta taimenen elinympäristöksi. ELY-keskuksen avustuksen käytöstä tehdään sopimus.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

7.

RANTAMO-SEITTELIN KOSTEIKKOALUE

Kosteikon tulo- ja lähtöpään vedenlaadun ja vedenkorkeuden seuranta jatkuu edellisten vuosien tapaan n. 10:llä näytteenotolla. Myös penke-reet niitetään loppukesällä edellisten vuosien tapaan.

Rantamo-Seittelin toiminnan tehostamista suunniteltiin SYKEN tutkijoiden kanssa. Esille tulleet kunnostustarpeet on esitetty liitteessä 8.

Selvitetään öljyvuomin asentamista Seittelin lähtöpään estämään järiveden virtausta kosteikkoon. Uoma on mittarikopin kohdalla melko kapea ja puomi olisi asennettava kopin toiselle puolelle. Tämän takia kopin ja laiturin siirto voivat olla tarpeen. Nämä toteutetaan Haukkalanojan uoman (kohta 6) kunnostuksen yhteydessä.

Rantamon altaalla virtauksen säätämiseksi tarpeelliset kaivutyöt sekä lietteen poistaminen tulopään laskeutusaltaista on suunniteltu tehtäväksi ELY-keskuksen johdolla talven 2015 aikana.

Muita toimia ja kokeiluja toteutetaan hankkeen kustannuksella mahdollisuuksien mukaan.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä hyväksyy kosteikon tehon parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkosuunnittelun ja toteutuksen aloittamisen määrärahojen puitteissa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

8. LEPOLAN KOSTEIKKOSUUNNITELMA

Esa Lehtisen kaksi vaihtoehtoista Lepolan rantakosteikon suunnitelmaa ruovikon kosteikko-hajotusajastoksi ovat valmistuneet (liitteet 9 - 10).

Ensimmäisen vaihtoehdon kaivumassat olisivat n. 4000 m³ ja toisen hajotusajasto-vaihtoehdon n. 2000 m³. Isommilla kaivuilla kustannukset olisivat n. 35 000 € ja hajotusajasto-vaihtoehdossa n. 20 000 euroa riippuen läjitysmaiden sijainnista. Luontokartoittaja Esko Vuorisen mukaan isompaa kaivua edellyttävä vaihtoehto olisi parempi luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Rakennustyöt on suunniteltu tehtäväksi Lepolan kosteikon rakentamisen yhteydessä vuonna 2015. Järjestelyistä sovitaan Järvenpään kaupungin kanssa.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä päättää kumpi vaihtoehto toteutetaan.

Keskustelu: Esa Lehtinen laatii uuden suunnitelman ehdotusten pohjalta, jonka jälkeen haetaan ELY-keskukselta ja Järvenpään kaupungilta tarvittavat luvat ruovikkokosteikon toteutukseen. Ehdotettiin, että Lepolan rakentamisen yhteydessä seurattaisiin rakentamisen aikaisia vesistövaikutuksia, esimerkkinä Keidas-hanke Vihdin Nummelassa.

Päätös: Päätettiin laatia uusi suunnitelma, joka yhdistää esillä olleiden luonnosten vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden parantamisen tavoitteet. Päivitetty suunnitelma lähetetään kunnostusryhmälle kommentteille.

9. JÄRVEN TILAN SEURANTA

Hanke jatkaa sedimentin kaasunmuodostuksen ja happipitoisuuden seurantaan sekä tilaa viime vuoden tapaan kesällä kerran kuussa vesinäytteet Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistykseltä. Vesinäytteiden ja analysoinnin kustannukset ovat arviolta n. 2 400 €.

SYKE:n kanssa on suunniteltu sedimentin tilan seuranta tutkimusta (liite 11). Tutkimuksessa mitataan vapautuvia kasvihuonekaasuja sedimentissä sekä mitataan mm. hapen tunkeutumissyvyyttä ja redox-potentiaalia. Tutkimuskulut ovat yhteensä n. 16 000 €. Ramboll Analytics antaa kirjallisen tarjouksen kaasuanalyyysien hinnasta ennen kokousta, puhelimessa saatu hinta-arvio on 400 €/näyte.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä

- a) merkitsee tiedoksi hankkeen vedenlaadun seurannan ja
- b) päättää sedimentin kaasu- ja happitutkimuksen toteutuksesta.

Päätös: Kunnostustyöryhmä

- a) merkitsi tiedoksi hankkeen vedenlaadun seurannan ja
- b) päätti sedimentin kasvihuonekaasututkimuksen toteutuksesta, mikä kaasuanalyyseistä saadaan kohtuullinen tarjous. Tutkimusryhmältä pyydetään myös tarkempi tutkimussuunnitelma ennen tutkimuksen aloittamista.

10.

TUSTUSTUMINEN VESIJÄRVEN KUNNOSTUKSEEN

Hanke järjestää kevätretken Lahteen, missä tutustutaan Vesijärven kunnostukseen. Mukaan lähtee kunnostustyöryhmän jäseniä ja muutama ohjausryhmän jäsen. Ensin käymme Vesijärvi-säätiössä, missä ohjelmajohtaja Heikki Mäkinen ja Lahden kaupungin vesistöpäällikkö Ismo Malin kertovat Vesijärven ja muiden Lahden järvien kunnostustoimista. Lounaan jälkeen käymme muutamassa maastokohteessa. Matkalle lähdetään pikkubussilla kokouksen jälkeen n. klo 9.30 ja Keravalle palataan viimeistään klo 16.30.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi kevätretken ohjelman.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

11.

TIEDOKSI

Purolassa tapahtui viikonloppuna 21 - 22.2.2014 jäteveden ylivuotoa pumppaamolta 15 tunnin ajan. Laskennallinen tulovirtaama oli tällä aikavälillä 19,8 l/s, joten kokonaisylivuotomäärä oli 1070 m³. Ylivuodon syynä oli suuri rasvalautta pumppaamolla. Paineanturi jäi rasvalautan päälle ja kolme tuntia myöhemmin myös pinta-anturi. Päivystäjä sai ilmoituksen lauantaina 22.2.2014 klo 12.10 Kaakkolan pumppaamolta

alarajahälytyksenä, jonka jälkeen ongelma paikannettiin edeltävälle Purolan pumppaamolle. Paine- ja pinta-anturit putsattiin ja pumppaamo saatiin toimintakuntoiseksi.

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä merkitsee tiedoksi Purolan ylivuodon.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

12.

MUUT ASIAT

13.

SEURAAVA KOKOUS

Ehdotus: Kunnostustyöryhmä päättää seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös: Seuraava kokous pidetään torstaina 18.9.2014 joko klo 9.00 tai 14.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Jaana Hietala

Sähköinen jakelu:

Kunnostustyöryhmän jäsenet

Ohjausryhmän jäsenet

Kunnostushankkeen www-sivut